

Hällefors kommun
kommun@hellefors.se

2019-06-14
1 (19)
Dnr-2018:11268

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Klockarhagsskolan 4-6 i Hällefors kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Klockarhagsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Klockarhagsskolan 4-6 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn skapar förutsättningar för ett ökat kollegialt lärande och ett strategiskt jämställdhetsarbete samt följer upp att detta ger avtryck i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att undervisningen anpassas utifrån alla elevers individuella behov och förutsättningar så att eleverna kan utvecklas så långt som möjligt.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver genom riktade insatser se till att samtliga lärare har förutsättningar och metoder för att skapa studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömningar och betygssättning ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar och betygssättning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 15 januari 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:11268) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Skälen till bedömningen är att rektorn följer upp och analyserar skolenhetens resultat, undervisningens genomförande och förutsättningar på olika sätt. Rektorns ledning och styrning av ett strategiskt jämställdhetsarbete är däremot begränsad. Vidare skapar rektorn förutsättningar för lärarna att samverka men detta arbete behöver utvecklas för att det ska kunna ge ett betydelsefullt avtryck i undervisningen.

Kvalitetsarbetet

Rektorn följer upp och analyserar elevernas kunskapsresultat. Enligt nationell statistik från läsåret 2017/2018 uppnår hälften av eleverna i årskurs 6 kunskapskraven i alla ämnen. Motsvarande värde för riket är att 77 procent av eleverna når kunskapskraven i alla ämnen. Det ämne där det genomsnittliga betygspoängen är högst är modersmål och lägst är det för svenska som andraspråk följt av idrott och hälsa. Enligt skolans egen statistik når flickorna i högre utsträckning än pojkarna kunskapskraven i de flesta ämnena med något undantag. Av inskickad dokumentation och av intervjuer framgår att rektorn följer upp och analyserar elevernas kunskapsutveckling kontinuerligt genom bland annat klassgenomgångar, omdömen, betygsstatistik och resultat på nationella prov. Uppföljningen görs på både individ-, grupp- och enhetsnivå. Kunskapsresultaten analyseras utifrån faktorer som ämne, kön och svensk eller utländsk bakgrund. Rektorn och lärarna analyserar kunskapsresultaten tillsammans på årskursarbetslagsmöten. De har bland annat uppmärksammat de nyanlända elevernas låga kunskapsresultat samt låg måluppfyllelse inom matematik och inom idrott och hälsa. De har också till viss del uppmärksammat könsskillnader i kunskapsresultaten även om de har valt att inte prioritera att analysera skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat detta läsår. Utifrån den uppföljning och analys som rektorn och

lärarna har gjort av skolenhets resultat har rektorn också satt in åtgärder för att öka måluppfyllelsen. Exempelvis har skolan ökat personaltätheten i några klasser. Skolan har även arbetat med nyanländas måluppfyllelse och personalen har fått kompetensutveckling inom området på studiedagar. Skolan har även skapat en organisation med förberedelseklasser och studiehandledning på modersmålet. Till hösten 2019 kommer lärarna att få utbildning inom språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Utöver detta deltar skolan också i det kommungemensamma arbetet med att utöka undervisningen i matematik med 15 minuter i veckan och all personal har deltagit i Specialpedagogiska skolmyndighetens studiepaket om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF).

Rektorn följer också systematiskt upp undervisningens kvalitet och att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Av intervjuer framgår att rektorn följer upp kvaliteten på undervisningen genom att bland annat göra lektionsbesök och genom samtal med grupper av elever där de diskuterar undervisningen i alla ämnen. Rektorn ger lärarna feedback efter lektionsbesöken. Feedbacken kan exempelvis handla om strukturen på lektionen, konkretiseringen av kunskapskraven, variationen i arbetssätt, anpassningar till elever med exempelvis neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och hur lärarna skapar arbetsro under lektionerna. Av lärarintervjun framgår att de flesta lärarna har fått lektionsbesök av rektorn. Av intervjun med rektorn framgår att rektorn känner till att det finns skillnader i lärares förmåga att på ett tydligt sätt konkretisera kunskapskraven och tydliggöra för eleverna vad de ska göra. Rektorn har identifierat att det finns lärare som behöver mer stöd. Rektorn har sett till att lärarna påbörjat ett arbete med att skapa skriftliga pedagogiska planeringar och lägga ut dem på skolans lärplattform. Att värdegrundsarbetet är en integrerad del av undervisningen följs delvis upp vid lektionsbesöken men också genom så kallade trivselintervjuer med alla elever i årskurs 5, elevenkäter i alla årskurser, diskussioner i elevrådet samt uppföljning av ärenden gällande kränkande behandling. Rektorn och lärarna uppger att de snabbt tar tag i saker som händer och att de hjälps åt med att komma till rätta med eventuella problem som uppstår.

Rektorn följer upp de förutsättningar som har getts lärarna men behöver vidta ändamålsenliga åtgärder för att studiemiljön ska hålla hög kvalitet i alla klasser (se vidare under Undervisning samt Trygghet och studiero). I informationsinhämtningen inför den regelbundna kvalitetsgranskningen uppger rektorn att insatta resurser i form av exempelvis elevassistent och specialpedagogisk kompetens följs upp och utvärderas på bland annat elevhälsoteammöten, klassgenomgångar och efter uppföljning av olika elevstödjande insatser. Av intervjun med rektorn framgår att rektorn känner till att det finns skillnader bland annat i hur skickliga och insatta lärarna är i vad de kan göra för att stödja eleverna inom ramen för den ordinarie undervisningen. Lärarna uppger att

de resurser som är kopplade till årskurserna har använts olika mellan årskurserna och att resurserna i vissa årskurser inte har räckt till för att ge eleverna det stöd de behöver.

Jämställdhetsarbetet

Rektorn leder och styr inte ett strategiskt jämställdhetsarbete. Av inskickade dokument och intervjuer framgår visserligen att skolan följer upp vissa uppgifter uppdelade på kön exempelvis kunskapsresultat och ärenden gällande kränkande behandling. Rektorn berättar vidare att de arbetar med jämställdhet i den studie- och yrkesvägledning som eleverna får och att de i en av årskurserna har en bok där jämställdhetsarbetet ingår. Lärarna berättar att de tycker att jämställdhetsarbetet kommer in naturligt i de olika ämnena och tar historia som exempel. Lärarna försöker också att uppmuntra och locka alla elever till att delta i aktiviteter, exempelvis att spela fotboll, hoppa rep och att vara med på dans. Rektorn och lärarna berättar emellertid att skolan har ett tydligare fokus på individen och hur individen lyckas än på jämställdhetsuppdraget. Rektorn har inte heller på något systematiskt sätt följt upp eller sett till att jämställdhetsarbetet genomsyrar hela utbildningen.

Ledning och organisation

Rektorn har skapat förutsättningar för lärarna att samverka men rektorn följer inte i tillräcklig grad upp om det sker ett kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen. Av inskickad dokumentation och intervjuer framgår att skolan har olika forum för samverkan. Exempelvis finns arbetsplatsträffar, årskursarbetslagsmöten, elevhälsoteammöten och trygghetsgruppsmöten. Tillsammans ger dessa möten utrymme för praktiska frågor, pedagogiska diskussioner och kompetensutveckling. Lärarna uppger dock att de önskar att de hade mer tid för pedagogiska diskussioner. De uppger exempelvis att de inte gemensamt, på ett strukturerat sätt, har diskuterat hur de kan arbeta med att stärka elevernas självförtroende att lära sig saker eller hur de kan arbeta för att få eleverna att ta ansvar för och finna strategier för sitt eget lärande. Vidare berättar de att i de fall det sker samverkan om undervisningen är det mellan lärare som undervisar i samma årskurser, men att detta inte görs i alla årskurser. De lärare som inte tillhör skolenhetens arbetslag får inte heller på något strukturerat sätt tillgång till information om skolans arbetsätt och deltar inte i de gemensamma pedagogiska diskussionerna. Däremot får alla nyanställda lärare en mentor som introducerar dem i arbetet och skolans arbetsätt. Detta gäller däremot inte vikarierande lärare.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn skapar förutsättningar för ett ökat kollegialt lärande och ett strategiskt jämställdhetsarbete samt följer upp att detta ger avtryck i undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i ökad utsträckning behöver leda och organisera det pedagogiska arbetet på skolan. Granskningen visar exempelvis att det finns områden inom undervisningen och värdegrundsarbetet som behöver förbättras där lärarna inte gemensamt, på ett strukturerat sätt, har diskuterat hur de kan arbeta för att utveckla utbildningen. Idag sker utvecklingsarbetet ofta utifrån den enskilde lärarens perspektiv och det saknas ofta ett gemensamt strategiskt arbete.

Av 4 kap. 4 § skollagen framgår att rektorn ska ansvara för att en systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen i förhållande till de nationella målen genomförs under medverkan av personal och elever. Enligt Lgr 11, avsnitt 2.8 ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven samt att i undervisningen i olika ämnen, integrera ämnesövergripande kunskapsområden exempelvis jämställdhet.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98, s. 28-29) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete framgår att det är viktigt att rektorn följer upp hur arbetssätt och metoder i undervisningen påverkat elevers lärande och utveckling. Utgångspunkten är de nationella mål och de områden som man har beslutat att fokusera i utvecklingsarbetet. Personalen behöver få återkoppling på sin undervisning från rektorn samt från kollegor. Genom kollegialt lärande kan personalen strukturera sitt utvecklingsarbete och använda kunskaperna i det dagliga arbetet.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att fortsätta leda och utveckla arbetet med att skapa mötesstrukturer med innehåll som ger lärarna möjligheter till samverkan och till ett kollegialt lärande. Genom ett kollegialt lärande kan lärarna få möjlighet att strukturera sitt utvecklingsarbete och använda kunskaperna för att på bästa sätt utforma och genomföra undervisningen så att den kommer alla elever tillgodo. Vidare rekommenderas rektorn att systematiskt följa upp att det kollegiala lärandet också ger avtryck i undervisningen samt att undervisningen omfattar ett aktivt, medvetet och systematiskt jämställdhetsarbete.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skälen till bedömningen är att lärarna planerar och genomför undervisningen så att aktuella arbetsområden inriktas mot ämnets syfte, centrala innehåll och kunskapskrav. Vidare framgår att undervisningen är varierad och oftast innehåller ett aktivt lärarstöd. Undervisningen kan emellertid utvecklas så att eleverna i högre utsträckning medvetandegörs om sina möjligheter att vara delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande. Vidare kan undervisningen utvecklas så att den stimulerar och utmanar alla elever, utifrån varje elevs individuella behov och förutsättningar.

Lärarna planerar och genomför undervisningen så att aktuella arbetsområden inriktas mot ämnets syfte, centrala innehåll och kunskapskrav men lärarna lyckas i olika grad att förmedla syftet och mål med de olika arbetsmomenten till eleverna. Av lärarintervjuer framgår att lärarna planerar undervisningen utifrån kursplanernas syfte och centrala innehåll samt att det varierar mellan årskurserna om lärarna gör planeringen enskilt eller tillsammans med kollegor. Lärarna beskriver vidare att de i sin planering får med olika moment så att lektionerna och arbetsområdena är varierade för eleverna. Lärarna berättar också att de tydliggör målen och syftet med undervisningen för eleverna. Rektorns samlade bild efter att ha genomfört lektionsobservationer är dock att det finns en variation i hur väl lärarna lyckas med att tydliggöra mål och syfte med undervisningen för eleverna.

Undervisningen vid skolan är ofta strukturerad, varierad och elever ges ett aktivt lärarstöd, men det finns undervisning där dessa delar behöver utvecklas. Lektionerna inleds oftast med en genomgång och därefter får eleverna arbeta enskilt eller i grupp. Den observerade undervisningen består av såväl gemensamt arbete i helklass som enskilt arbete och grupparbete. Av de observerade lektionerna framgår att lektionen inleds med att läraren går igenom lektionsplaneringen. Vidare framgår att under tiden som eleverna arbetar går lärarna runt och hjälper till. Av lektionsobservationer framgår emellertid att det finns lärare som saknar strategier för att fånga elevernas

uppmärksamhet och att elever, främst under slutet av lektionerna, verkar tappa fokus på undervisningen.

Eleverna ges till viss del möjlighet att påverka undervisningen och reflektera över sitt eget lärande. Av lärar- och elevintervjuer framgår att elevernas möjligheter till delaktighet varierar beroende på lärare. Några lärare beskriver att eleverna får vara med och utvärdera varje arbetsområde. En del lärare gör detta muntligt i helklass och andra skriftligt. Några lärare brukar också spontant utvärdera vissa lektioner. Lärarna beskriver också att eleverna ibland kan få vara med och exempelvis bestämma arbetssätt, undervisningens innehåll och utformningen av bedömningstillfällen. På skolan finns det dock inte något gemensamt arbete kring elevernas delaktighet i planeringen av undervisningen eller hur lärarna kan arbeta för att få eleverna att ta ansvar för och finna strategier för sitt eget lärande. Några lärare berättar vidare att de arbetar aktivt för att eleverna ska förstå vad inflytande är och vad de kan ha inflytande över medan andra lärare är osäkra på om eleverna förstår när de är med och utvärderar undervisningen och att eleverna då också är med och påverkar det kommande arbetet. Av intervjuerna med eleverna framgår att eleverna i en årskurs vet att de får vara med och utvärdera undervisningen och sitt eget lärande medan övriga elever berättar att de bara får vara med och utvärdera undervisningen för en enskild lärare i ett ämne.

Lärarna arbetar med att motivera eleverna och stärka deras självförtroende till att vilja lära och utvecklas men detta arbete kan förbättras i vissa klasser. Lärarna arbetar med att motivera eleverna genom att undervisningen är varierad, lärarna ställer krav och visar att de tycker att ämnet är intressant och roligt. För att stärka elevernas självförtroende i studierna berättar lärarna att de försöker uppmuntra eleverna att göra sitt bästa men att de också uppmuntrar eleverna att vara nöjda med sig själva när de har gjort så gott de kan. Lärarna kan spontant prata med varandra om hur de kan stärka elevernas självförtroende för att lära sig saker men har inte diskuterat frågan gemensamt på ett strukturerat sätt. Vidare framgår av lärarintervjun att det finns elever som lärarna har svårt att få motiverade för skolarbetet. Detta är något som lärarna i ett av årskursarbetslagen pratar mycket om men de upplever att de inte lyckas i sitt arbete med att motivera alla elever.

Lärarna använder olika metoder för att individanpassa undervisningen men arbetet med att utmana och stimulera alla elever kan utvecklas. Lärarna beskriver att undervisningen individanpassas exempelvis genom att arbetsformer och arbetssätt anpassas. Det finns också så kallade resurslärare som är knutna till varje årskurs och i en årskurs är lärarna mycket nöjda med hur resursläraren används. I denna årskurs kan resursläraren användas både till att ge de elever som riskerar att inte nå

kunskapskraven det extra stöd de behöver och att ge de elever som lätt når kunskapskraven de utmaningar som de behöver. Det finns däremot årskurser där de samlade lärarresurserna inte räcker till för att ge alla elever det stöd de behöver. I dessa årskurser beskriver lärarna att de exempelvis inte tycker att de räcker till för att utmana och stötta de elever som lätt når kunskapskraven. Rektorn berättar att hen känner till att lärarna skulle kunna utmana de elever som snabbt når kunskapskraven mer. Några lärare berättar vidare att de alltid bollar tankar och idéer om extra anpassningar med elevhälsan medan andra lärare upplever att de inte får den hjälp och stöd som de behöver från elevhälsan för att anpassa undervisningen till elevernas behov. Rektorn berättar också att lärarna har olika syn på och kunskaper om extra anpassningar och att alla lärare inte är lika kunniga och insatta i vad som kan göras för att stödja eleverna inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att undervisningen anpassas utifrån alla elevers individuella behov och förutsättningar så att eleverna kan utvecklas så långt som möjligt.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen behöver utvecklas så att den stimulerar och utmanar alla elever oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Även elevhälsan, som ska bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa har en given roll i detta arbete. Granskningen visar att det varierar mellan årskurser och lärare hur väl de lyckas anpassa undervisningen både till de elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och till de elever som behöver större utmaningar.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att i utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av Lgr 11 avsnitt 2.2 framgår att läraren ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Vidare ska läraren även organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tillsammans med lärarna och elevhälsan utvecklar undervisningen så att den stimulerar och utmanar alla elever. Alla elever ska

kunna utvecklas utifrån sina förutsättningar och med stöd från läraren stimuleras till att utveckla hela sin förmåga. För att ge eleverna möjlighet att nå så långt som möjligt rekommenderar Skolinspektionen att lärarna får förutsättningar att tillsammans utveckla arbetet med att planera och genomföra undervisning utifrån både de elever som behöver mer stöttning för att nå målen och de som har kommit långt i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Skälen till bedömningen är att skolan har ett medvetet arbete för att skapa trygghet men att det till viss del saknas ändamålsenliga åtgärder för att skapa studiero.

Skolan bedriver ett medvetet arbete för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling. Lärare och rektorn berättar att skolan har haft svårt att skapa en trygg miljö för alla elever. Det har exempelvis förekommit kränkningar på rasterna. Detta är något som personalen har arbetat strukturerat med för att åtgärda. Skolan har exempelvis sett till att det är fler vuxna ute på rasterna och de har arbetat med att skapa rastaktiviteter för eleverna. Detta arbete har redan gett resultat och kommer även att fortsätta och utökas till hösten. Rektorn och lärarna uppger att en styrka som skolan har är att de snabbt tar tag i saker som sker och snabbt sätter in insatser.

Skolan bedriver ett samlat arbete för att skapa studiero men det finns lärare som inte lyckas med att skapa, upprätthålla och vid behov återställa ordningen i klassrummet så att eleverna kan tillgodogöra sig undervisningen. För att skapa trygghet och studiero har skolan gemensamma skolregler och det finns också klassrumsregler. Personal och elever har gemensamt skrivit skolreglerna och de ses över en gång per år. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att dessa regler efterlevs och lärarna har ett gemensamt förhållningssätt i arbetet med dessa frågor men det framgår också att studieron varierar mellan klasser och årskurser. I den årskurs där problemet är som störst är studieron en fråga som lärarna arbetar med på årskursarbetslagsmötena.

Rektorn och lärarna har emellertid olika bild av om insatta åtgärder har gett avsedd effekt. Rektorn uppger att de, ett par veckor innan Skolinspektionens besök, satt in extra resurser i några klasser för att förbättra studieron och att detta har gett effekt. Lärarna berättar också att skolan har försökt att komma till rätta med studieron men att problemet kvarstår. Lärarna och eleverna uppger att det finns klasser där studieron inte är tillräckligt bra för att alla elever ska kunna ägna sig åt skolarbetet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver genom riktade insatser se till att samtliga lärare har förutsättningar och metoder för att skapa studiero.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver utveckla arbetet med att ge alla lärare förutsättningar för att skapa, upprätthålla och vid behov återställa ordningen i klassrummet. Här ingår att se till att lärarna har kunskaper om ändamålsenliga metoder för att skapa studiero. Som framgår ovan finns det variationer i hur väl lärarna lyckas med att skapa studiero på lektionerna. En följd av detta är att det finns elever som inte ges möjligheter att göra de uppgifter läraren planerat och elever som upplever sig störda i sitt arbete.

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Rektor har ansvar för den pedagogiska utvecklingen och lärmiljön på skolan. Studieron och lärmiljön behöver kontinuerligt utvärderas som en del i skolans systematiska kvalitetsarbete. Inom ramen för kvalitetsarbetet bör rektorn följa upp att verksamheten har planerats på ett sätt som är gynnsamt för studiemiljön, exempelvis avseende klassindelning, schemaläggning, elevers individuella behov av stödinsatser och personalbesättning. Även andra processer behöver i detta sammanhang följas upp, såsom värdegrundsarbetet och undervisningens kvalitet. Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att brett följa upp skolans insatser för att skapa och upprätthålla studiero samt sätta in riktade resurser som långsiktigt och varaktigt kan ge samtliga lärare förutsättningar och redskap att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av studiero.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20a § skollagen

9 kap. 20 och 22b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betygssättning ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Skälen till bedömningen är att rektorn analyserar lärarnas bedömningar och betygssättning för att se om de bedömer likvärdigt och att lärarna i viss grad ges möjligheter att kvalitetssäkra sina bedömningar. Granskningen visar dock att de enskilda lärarna använder ett begränsat antal metoder för att göra likvärdiga bedömningar och att inte alla lärare deltar i forum där diskussioner om bedömning och betygssättning förs.

Rektorn följer till stora delar upp och analyserar lärarnas bedömning och betygssättning. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att rektorn har god kännedom om de flesta resultaten och också kontinuerligt följer upp lärarnas bedömning och betygssättning. Om rektorn eller lärarna ser något anmärkningsvärt i bedömningen eller betygssättningen lyfts detta upp för granskning och diskussion. Rektorn berättar exempelvis att det fanns avvikelser i betygen, höstterminen 2018, inom ett par ämnen där ingen elev fick ett högre betyg än ett C. Rektorn har inlett en dialog med berörda lärare för att skapa klarhet i vad detta kan bero på.

Rektorn behöver ge lärarna ytterligare förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar och betygssättning. Rektorn och lärarna berättar att lärarna använder några olika metoder som stöd för bedömning såsom nationella provresultat, Skolverkets bedömningsstöd och i vissa ämnen där läraren är obehörig sker träffar med behörig lärare. Det framgår vidare att viss sambedömning sker, främst gällande de nationella proven och vissa diagnosprov. I en av årskurserna är de flesta proven gemensamma och i den årskursen diskuterar lärarna ofta bedömning med varandra. I de andra årskurserna finns inte samma strukturerade arbete utan där kan lärarna på eget initiativ och om det finns tid över diskutera bedömningar som läraren känner osäkerhet kring.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar och betygssättning.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla arbetet med likvärdig bedömning och betygssättning. Granskningen visar att lärarna använder ett begränsat antal metoder för att göra likvärdiga bedömningar och att alla lärare inte ges förutsättningar att inom kollegiet kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning på ett strukturerat sätt. Rektorn har också i sin analys av kunskapsresultat sett skillnader mellan lärare gällande bedömning och betygssättning.

Enligt 1 kap. 9 § skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform var i landet den anordnas och av 3 kap. 14 § skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 299) framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att se till att lärarna dels är väl förtrogna med det regelverk som gäller, dels i övrigt får det stöd de behöver för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

I Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2018:247, s. 22) med kommentarer om betyg och betygssättning beskrivs att sambedömning är ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet, eftersom det bidrar till gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Ett professionellt samtal om utformningen av ändamålsenliga bedömningssituationer och bedömning av olika underlag kan förbättra likvärdigheten. Sådana diskussioner kan ha både formativa och summativa syften. Lärare kan tillsammans analysera underlag och på vilka olika sätt som eleverna ger uttryck för sin förståelse av ämnesinnehållet.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att utveckla arbetet med att ge lärarna förutsättningar att sambedöma för att likvärdigheten gällande bedömning och betygssättning ska öka. Alla lärare behöver ges förutsättningar att återkommande få diskutera och kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning.

På Skolinspektionens vägnar

X Eleonor Duvander

Eleonor Duvander
Beslutsfattare
Signerat av: Eleonor Duvander

X Ingela Djurberg

Ingela Djurberg
Föredragande
Signerat av: Ingela Djurberg

I handläggningen av ärendet har även utredarna Ingela Åkerman Jansson och Lena Stadler medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer
- En gruppintervjuer med elever
- En gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 10 och 11 april 2019. Besöket genomfördes av Ingela Djurberg och Ingela Åkerman Jansson.

Klockarhagsskolan 4-6 är en grundskola med årskurserna 4 till 6. På skolan finns i dagsläget 188 elever och skolan leds av en rektor.